

N:o 16.

Af Herr L. J. Fahlander: Om ändring i Kongl. Förordningen den 23 Augusti 1851, angående tid för damluckas öppnande.

Sedan i 20 kap. 6 § af 1734 års lag stadgats, att damlucka skall öppnas första dag i Maj månad och denna tid efter nya stilens antagande blifvit genom Kongl. förordningen den 3 September 1755 framflyttad till den 10 Maj såsom deremot svarande, så har genom Kongl. förordningen den 23 Augusti 1851, ett undantagsstadgande härutinnan tillkommit för Vester- och Norrbottens samt Jemtlands län, hvarigenom tiden för damluckas öppnande blifvit utsträckt till den 1 Juni.

Då man vet att Vester-Norrland och Vesterbotten gränsa tillsammans, att en del af det förra länet (Nordmaling och Bjurholm) blifvit inom en mansålder förlagd till det senare, samt att de klimatiska och isförhållanderna föga märkbart skilja sig inom de trenne nordligaste länen, faller man ovilkorligen i förundran öfver den stora skillnad som härutinnan är lagd emellan af icke mindre än 21 dagar eller trenne veckor, hvilket betyder rätt mycket der, hvarst man i afseende på vegetationen räknar 1 dag på våren mot 7 på hösten, och denna skillnad har på flera ställen vållat ganska stora hinder och skador för landtbruket, der vårbruket vanligen börjar senare hälften af Maj och der uppdämningarne alltid i någon mån beröra den odlade jorden genom bottensyra samt i ännu större grad ängsmarken, som oftast öfverdämnes af vatten.

Är detta mindre och floden liten, kunna stränderna snart nog blottas och olägenheten blifver mindre kännbar, men hvad ångår större sjöar och vattenbas-

siner med betydligare tillflöden är förhållandet helt annat, och exempel gifvas att de stora vattenmassorna icke hinna aflöpa under 4—6 veckor, så att ängen mången gång icke blifvit befriad från sitt vattentäcke, då höbergningstiden inträdt, och det är då lätt insedt att afkastningen skall blifva ringa och af en föga duglig beskaffenhet för det slam (äfja) som vattnet afsätter på äringen.

Dessutom bibehåller vattenmassan under våren och försommaren länge sin kyla efter is och källossningen och längre ju större vattnet är till djup och omfång, hvilket verkar menligt på all vegetation och särdeles på åkerns spåda brodd.

Jag får därför vördsamt föreslå den ändring i sistnämnde Kongl. förordningen, åtminstone hvad Vesterbotten angår:

att damlucka på alla ställen, der vattendämning verkar på åker eller äng, skall öppnas senast den 15 Maj;

hvaremot hvad angår så kallade skogssjöar, som hvarken af åker eller äng omgifvas, och hvilkas aflopp icke öfversvämma nedanför belägna egor, damlucka må kunna hållas sluten till Maj månads utgång.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1874.

L. J. Fahlander,
från Vesterbottens län.